

Briselē, 2024. gada 13. decembrī
(OR. en)

16910/24

Starpiestāžu lieta:
2023/0439(COD)

COPEN 551
DROIPEN 267
MIGR 464
COSI 236
COMIX 514
JAI 1876
CODEC 2329

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	15916/1/24 REV 1
K-jas dok. Nr.:	ST 16149/23 + COR 1 + COR 2
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, kas nosaka minimālos noteikumus, lai novērstu un apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, un aizstāj Padomes Direktīvu 2002/90/EK un Padomes Pamatlēmumu 2002/946/TI – vispārēja pieeja

Pielikumā pievienots minētā priekšlikuma vispārējās pieejas teksts, ko Tieslietu un iekšlietu padome apstiprināja 2024. gada 12. un 13. decembra sanāksmē.

Projekts

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

kas nosaka minimālos noteikumus, lai novērstu un apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, un aizstāj Padomes Direktīvu 2002/90/EK un Padomes Pamatlēmumu 2002/946/TI

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 83. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

¹ OV C , , . lpp .

² OV C , , . lpp .

tā kā:

- (1) Neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšana ir noziedzīgas darbības, kas apdraud cilvēku dzīvības un pazemo cilvēka cieņu nolūkā gūt lielu peļņu, tādējādi pārkāpjot pamattiesības. Minētās noziedzīgās darbības veicina neatbilstīgu migrāciju, apgrūtinot Savienības migrācijas pārvaldības mērķu sasniegšanu. Šādu noziedzīgu darbību veikšanu veicina augošais pieprasījums un lielā peļņa, ko gūst noziedzīgās organizācijas. Tādu nodarījumu novēršana un apkarošana joprojām ir viena no Savienības prioritātēm.
- (2) Direktīva 2002/90/EK ³ un Padomes Pamatlēmums 2002/946/TI ⁴ ("Atbalstītāju pakete") veido Savienības tiesisko regulējumu trešo valstu valstspiederīgo neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanas apkarošanai. Tas nosaka kopēju definīciju nodarījumiem, kas ir uzskatāmi par neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu, un satvaru kriminālsodiem, ko piemēro par šādiem nodarījumiem. Lai vērstos pret jaunajām tendencēm un padarītu Savienības regulējumu šādu nodarījumu novēršanai un apkarošanai vēl iedarbīgāku, esošais tiesiskais regulējums ir jāatjaunina.

³ Padomes Direktīva 2002/90/EK (2002. gada 28. novembris), ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 5.12.2002., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj>).

⁴ Padomes Pamatlēmums 2002/946/TI (2002. gada 28. novembris) par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 5.12.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj).

- (3) Eiropadomes 2023. gada 9. februāra secinājumi atkārtoti apstiprināja nepieciešamību stiprināt Savienības pasākumus neatbilstīgas migrācijas un cilvēku bojāejas novēršanai, jo īpaši aktīvāk sadarbojoties ar izcelsmes un tranzīta valstīm un nodrošinot ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm un ar Eiropolu, *Frontex* un *Eurojust*. Atjaunotais rīcības plāns cīņai pret migrantu kontrabandu (2021.–2025. gadam) izklāsta politikas pasākumus migrantu kontrabandas apkarošanai, kas ir viens no būtiskajiem elementiem, kuri ietilpst visaptverošajā pieejā migrācijai, kas ir aprakstīta jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā. Tas paredz darbības četrās prioritārajās jomās, t. i., sadarbības stiprināšanu ar partnervalstīm un starptautiskajām organizācijām; vēršanos pret migrantu kontrabandistiem un migrantu ekspluatācijas novēršanu; tiesībaizsardzības iestāžu un tiesu iestāžu sadarbības stiprināšanu un to darba atbalstīšanu; un zināšanu bāzes uzlabošanu.
- (4) Neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšana ir transnacionāla parādība, un Savienības un valstu līmenī pieņemtajos pasākumos būtu jāatzīst tās starptautiskā dimensija. Tāpēc Savienības un valstu pasākumos būtu jāņem vērā Savienības un tās dalībvalstu starptautiskās saistības, tajā skaitā saistībā ar ANO Starptautiskās konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokolu par migrantu nelikumīgas ievešanas pa zemes, jūras un gaisa ceļiem apkarošanu, ANO Jūras tiesību konvenciju, Starptautisko konvenciju par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras, Starptautisko konvenciju par meklēšanu un glābšanu uz jūras, ANO Konvenciju par bērna tiesībām, kā arī ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja darbs. **Jo īpaši nekam šajā direktīvā nebūtu jāietekmē dalībvalstu un cilvēku tiesības, pienākumus un atbildību sniegt palīdzību trešo valstu valstspiederīgajiem humānu apsvērumu dēļ vai nolūkā apmierināt cilvēka pamatvajadzības saskaņā ar piemērojamām starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām cilvēktiesībām, un jo īpaši attiecīgā gadījumā 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1967. gada Ņujorkas protokolu, Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, un saskaņā ar juridiskajām saistībām. Šī palīdzība var ietvert arī juridiskas, lingvistiskas vai sociāla rakstura konsultācijas vai atbalstu.**

- (5) Ņemot vērā to, ka darbības ar mērķi atbalstīt neatļautu ieceļošanu, tranzītu un uzturēšanos Savienībā, mainās un iegūst jaunas nianšes, kā arī Savienības un dalībvalstu juridiskās saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, noziedzīgo nodarījumu definīcijas visās dalībvalstīs būtu vēl vairāk jātuvina, lai pilnīgāk aptvertu attiecīgās darbības.
- (6) Ievērojot krimināltiesību likumības un samērīguma principus un vēloties vērsties pret noziedzīgām darbībām, kuras apdraud cilvēku dzīvību un pazemo cilvēka cieņu peļņas gūšanas nolūkā, nepieciešams precīzi un detalizēti definēt atbilstošos noziedzīgos nodarījumus, lai vērstos pret šādām noziedzīgām darbībām. Palīdzība, kas sniegta, atbalstot neatļautu ieceļošanu, tranzītu vai uzturēšanos Savienībā, būtu jāuzskata par noziedzīgu nodarījumu **vismaz tad**, ja šādas palīdzības sniegšana ir saistīta ar faktiski saņemtu finansiālu vai materiālu labumu vai šāda labuma apsolījumu. **Tas neskar veidu, kādā dalībvalstis savos tiesību aktos risina tādas atbalstīšanas darbības, attiecībā uz kurām faktiski saņemts finansiāls vai materiāls labums vai šāda labuma apsolījums nav nodarījuma sastāva elements.**

[...]

- (6.a) Šī direktīva ir minimālās saskaņošanas instruments. Tādējādi, lai uzlabotu cīņas pret migrantu kontrabandistiem efektivitāti, dalībvalstis var brīvi pieņemt vai saglabāt spēkā tiesību aktus, kas paredz plašāku pamatu apsūdzībai par to, kas noteikta šajā direktīvā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka apzināti palīdzēt trešās valsts valstspiederīgajam ieceļot kādas dalībvalsts teritorijā, šķērsot to tranzītā vai uzturēties tajā, pārkāpjot attiecīgos Savienības tiesību aktus vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu, tranzītu un uzturēšanos, ir noziedzīgs nodarījums vismaz tad, ja persona, kura šādi rīkojas, tieši vai netieši pieprasa, saņem vai pieņem finansiālu vai materiālu labumu vai šāda labuma apsolījumu vai veic attiecīgo rīcību nolūkā saņemt minēto labumu. Tomēr, tā kā šī direktīva ir minimālās saskaņošanas instruments, dalībvalstis par šādu rīcību var noteikt kriminālatbildību arī tad, ja nav sniegts finansiāls vai cits materiāls labums.
- (7) Nekas šajā direktīvā nebūtu jāsaprot kā prasība noteikt kriminālatbildību par palīdzību, kas sniegta tuviem ģimenes locekļiem, no vienas puses, un humāno palīdzību vai atbalstu cilvēka pamatvajadzību apmierināšanai, kas sniegts trešo valstu valstspiederīgajiem saskaņā ar piemērojamo valsts un starptautisko tiesisko regulējumu, no otras puses.

[...]

- (7.a) **Neskarot valsts tiesību normas, kas attiecas uz neatļautu ieceļošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā, trešo valstu valstspiederīgajiem nebūtu jānosaka kriminālatbildība tikai par to, ka pret viņiem ir izdarīti šādi noziedzīgi nodarījumi – atbalstīta neatļauta ieceļošana kādas dalībvalsts teritorijā, tās šķērsošana tranzītā un uzturēšanās tajā.**
- (8) Neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšana ietekmē ne tikai to dalībvalsti, kurā ieceļo nelikumīgi. Minimālajiem noteikumiem par noziedzīgo nodarījumu definīciju būtu jāaptver darbības, kas veiktas jebkuras dalībvalsts teritorijā, lai uz nodarījumiem varētu reaģēt ne tikai tā dalībvalsts, kurā ieceļo nelikumīgi, bet arī citas dalībvalstis, ja attiecīgie nodarījumi ietilpst to jurisdikcijā.
- (9) Neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšana kā noziedzīgs nodarījums ir jānošķir no noziedzīgiem nodarījumiem vainu pastiprinošos apstākļos, kuri rada lielāku kaitējumu cilvēkiem un sabiedrībai. Sodu līmeņiem būtu jāatspoguļo sabiedrības īpašais satraukums par nodarījumiem, kas ir smagāki un nodara lielāku kaitējumu, tāpēc par noziedzīgiem nodarījumiem vainu pastiprinošos apstākļos būtu jāpiemēro bargāki kriminālsodi.
- (10) Dalībvalstīm būtu jāpiemēro šī direktīva, pilnībā ievērojot 1951. gada Konvenciju par bēgļa statusu ar grozījumiem, ko tajā izdarīja ar 1967. gada Ņujorkas protokolu, pienākumus saistībā ar piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai, jo īpaši *neizraidīšanas* principu, un pamattiesības.
- (11) Sodiem par noziedzīgiem nodarījumiem vajadzētu būt iedarbīgiem, atturošiem un samērīgiem. Šajā nolūkā attiecībā uz fiziskām personām būtu jānosaka maksimālā brīvības atņemšanas termiņa minimālie līmeņi. Papildu pasākumu piemērošana bieži ir iedarbīga, tāpēc vajadzētu būt iespējai tos piemērot arī kriminālprocesos.

[...]⁵[...]

- (11.a) Šajā direktīvā paredzētie maksimālie brīvības atņemšanas termiņi par noziedzīgiem nodarījumiem, kurus izdarījušas fiziskas personas, būtu jāattiecina vismaz uz vismagākajiem šādu nodarījumu veidiem. Visu dalībvalstu krimināltiesību sistēmās ir noteikumi par nonāvēšanu, uzbrukumiem vainu pastiprinošos apstākļos, kā arī par uzbrukumiem tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem vai par citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuros smagas vardarbības izmantošana ir nozieguma daļa, neatkarīgi no tā, vai tie izdarīti ar nodomu vai rupjas neuzmanības dēļ. Dalībvalstīm būtu jāspēj minētos vispārīgos noteikumus, tostarp noteikumus par atbildību pastiprinošiem apstākļiem, izmantot, kad tās transponē šīs direktīvas noteikumus par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izraisa cilvēka nāvi, neatkarīgi no tā, vai tie izdarīti ar nodomu vai rupjas neuzmanības dēļ.

⁵ [...]

(11.b) Ja šī direktīva paredz, ka prettiesiska rīcība ir noziedzīgs nodarījums tikai tad, ja tā ir izdarīta ar nodomu un, nopietni apdraudējama trešās valsts valstspiederīgā dzīvību, izraisa [...] minētās personas nāvi, tad jēdziens “nodoms” būtu jāinterpretē saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ņemot vērā attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Nekas šajā direktīvā nebūtu jāsaprot kā prasība noteikt stingru atbildību par sekām, kas izriet no darbībām, kuras šajā direktīvā ir klasificētas kā noziedzīgi nodarījumi.

(12) [...]

- (13) Ja to paredz valsts tiesību akti, juridiskās personas būtu jāsauc pie kriminālatbildības par neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu. Dalībvalstīm, kuru valsts tiesību akti neparedz juridisku personu kriminālatbildību, šīs direktīvas mērķu sasniegšanai būtu jānodrošina, ka to administratīvo sodu sistēma paredz iedarbīgus, atturošus un samērīgus sodu veidus un līmeņus, kā norādīts šajā direktīvā. Tos būtu jāpapildina ar papildu pasākumiem. [...] **Lai nodrošinātu, ka piemērotais sods ir iedarbīgs, atturošs un samērīgs, būtu jāņem vērā attiecīgo juridisko personu rīcības smagums, kā arī individuālie, finansiālie un citi apstākļi. Dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt naudas sodu maksimālos līmeņus vai nu kā procentuālo daļu no attiecīgās juridiskās personas kopējā globālā apgrozījuma vai kā fiksētas summas.** Transponējot šo direktīvu, dalībvalstīm būtu jāizlemj, kuru no minētajām divām iespējām tās izmantos.
- (13.aa) Tomēr, tā kā šī direktīva ir pasākums, kas pilnveido Šengenas *acquis*, tad būtu jāņem vērā to dalībvalstu specifiskā situācija, uz kurām neattiecas citi ES krimināltiesību instrumenti un kuras saskaņā ar saviem tiesību aktiem naudas sodu apmēru juridiskām personām kriminālprocesā vai citā procesā nenosaka atbilstoši fiziskās personas izdarītā nozieguma smagumam, bet gan izmanto citus kritērijus, tostarp kritēriju, kam pamatā ir organizatorisko struktūru un garantiju trūkums vai citas nepilnības juridiskās personas organizācijā. Ja obligāti jānodrošina konsekvence valsts sodu sistēmā, kura attiecas uz juridiskām personām, tad minētajām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai maksimālo naudas soda līmeni juridiskām personām noteikt valsts sistēmai atbilstošā līmenī, ar noteikumu, ka rezultātā juridiskajām personām piemērojamo sodu līmenis atbilst tam, kas valsts tiesību aktos paredzēts par salīdzināma smaguma noziedzīgiem nodarījumiem, un ka sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

- (13.a) Ja attiecībā uz juridiskām personām piemērojamo naudas sodu noteikšanu dalībvalstis izvēlas izmantot juridiskas personas kopējā globālā apgrozījuma kritēriju, dalībvalstīm būtu jāizlemj, vai minēto apgrozījumu aprēķināt, balstoties uz finanšu gadu pirms gada, kurā izdarīts noziedzīgais nodarījums, vai uz finanšu gadu pirms lēmuma par naudas soda uzlikšanu. Dalībvalstīm būtu arī jāapsver iespēja paredzēt noteikumus gadījumiem, kad naudas soda apmēru nav iespējams noteikt, balstoties uz juridiskās personas kopējo globālo apgrozījumu finanšu gadā pirms gada, kurā izdarīts noziedzīgais nodarījums, vai finanšu gadā pirms gada, kurā pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu. Šādos gadījumos dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot citus kritērijus, piemēram, kopējo globālo apgrozījumu citā finanšu gadā. Ja minētie noteikumi ietver fiksētu naudas sodu summu noteikšanu, minēto summu maksimālajam līmenim nebūtu obligāti jāsasniedz līmeņi, kuri šajā direktīvā noteikti kā minimālā prasība attiecībā uz fiksētās summās noteiktu naudas sodu maksimālo līmeni.**
- (13.b) Ja dalībvalstis izvēlas izmantot fiksētās summās noteiktu naudas sodu maksimālo līmeni, šāds līmenis būtu jānosaka valsts tiesību aktos. Šādu naudas sodu augstākie līmeņi būtu jāpiemēro vissmagākajiem šajā direktīvā definētiem noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījušas finansiāli spēcīgas juridiskas personas. Dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt minēto naudas sodu augstāko līmeņu aprēķināšanas metodi, tostarp to konkrētus nosacījumus. Dalībvalstis tiek aicinātas regulāri pārskatīt fiksētās summās noteikto sodu līmeņus, ņemot vērā inflācijas līmeni un citas monetārās vērtības svārstības, saskaņā ar savos valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām. Dalībvalstīm, kuru valūta nav euro, maksimālie naudas sodu līmeņi būtu jānosaka savā valūtā atbilstoši līmeņiem, kuri šajā direktīvā noteikti euro tās spēkā stāšanās dienā. Minētās dalībvalstis tiek aicinātas sodu līmeņus regulāri pārskatīt, ņemot vērā arī valūtas kursa izmaiņas.**

(13.c) Maksimālā naudas sodu līmeņa noteikšana neskar tiesnešu un tiesu rīcības brīvību kriminālprocesā piemērot pienācīgus sodus konkrētās lietās. Tā kā šī direktīva nenosaka minimālos naudas sodu līmeņus, tiesnešiem un tiesām jebkurā gadījumā vajadzētu piemērot pienācīgus sodus, ņemot vērā attiecīgās juridiskās personas individuālos, finansiālos un citus apstākļus un rīcības smagumu.

(14) Jēdziens “atbildību pastiprinoši apstākļi” būtu jāsaprot vai nu kā fakti, kas ļauj tiesnesim par vienu un to pašu noziedzīgo nodarījumu pasludināt spriedumu, kas ir stingrāks par to, kuru parasti pasludina, ja minēto faktu nav, vai kā iespēja kumulatīvi paturēt vairākus noziedzīgus nodarījumus, lai palielinātu sankcijas apmēru. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paredzēt konkrētus atbildību pastiprinošus apstākļus, ja valsts tiesību akti jau paredz atsevišķus noziedzīgus nodarījumus vai vispārēju iespēju valsts tiesām izvērtēt visus attiecīgos atbildību pastiprinošos apstākļus, kā rezultātā varētu būt jāpiemēro bargāks sods.

[...]

(14.a) Instrumentalizācijas situācija varētu rasties, ja kāda trešā valsts vai naidīgi noskaņots nevalstiskais aktors veicina vai atvieglo trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku pārvietošanos Savienības ārējo robežu vai kādas dalībvalsts virzienā, ja šādas darbības liecina par trešās valsts vai naidīgi noskaņota nevalstiskā aktora nodomu destabilizēt Savienību vai kādu dalībvalsti un ja šādas darbības var apdraudēt būtiskas dalībvalsts funkcijas, tostarp likumības un kārtības uzturēšanu vai valsts drošības aizsardzību.

- (14.b) Par migrantu instrumentalizāciju nebūtu jāuzskata situācijas, kad nevalstiski aktori ir iesaistīti organizētā noziedzībā, jo īpaši kontrabandā, ja nav mērķa destabilizēt Savienību vai kādu dalībvalsti.**
- (14.c) Par migrantu instrumentalizāciju nebūtu jāuzskata humānā palīdzība, ja nav mērķa destabilizēt Savienību vai kādu dalībvalsti.**
- (14.d) Attiecībā uz Kipru Padomes Regula (EK) Nr. 866/2004 ⁶ paredz īpašus noteikumus, kas attiecas uz robežlīniju starp Kipras Republikas rajoniem, ko faktiski kontrolē Kipras Republikas valdība, un tiem rajoniem, ko tā faktiski nekontrolē. Lai gan minētā robežlīnija nav ārējā robeža, situācija būtu jāuzskata par instrumentalizāciju, ja trešā valsts vai naidīgi noskaņots nevalstiskais aktors veicina vai atvieglo trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku pārvietošanos minētās robežlīnijas šķērsošanas nolūkā, ja pastāv visi pārējie instrumentalizācijas elementi.**

⁶ Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 866/2004 par režīmu saskaņā ar Pievienošanās akta 10. protokola 2. pantu (OV L 161, 30.4.2004., 128.–143. lpp.).

[...]

- (15) Noteikto soda līmeņu tuvināšana un iedarbīgums praksē būtu jāveicina, nosakot arī kopējus atbildību mīkstinošus apstākļus, kuri atspoguļotu devumu, ko fiziska vai juridiska persona, kura ir izdarījusi kādu no šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ir sniegusi, sadarbojoties ar valsts kompetentajām iestādēm šāda nodarījuma izmeklēšanā vai atklāšanā. **Jebkurā gadījumā tas, vai samazināt sodu, ņemot vērā katras konkrētās lietas īpašos apstākļus, būtu jāatstāj tiesneša vai tiesas ziņā.**

- (16) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par noilguma termiņiem, lai tās varētu iedarbīgi apkarot šajā direktīvā minētos noziedzīgos nodarījumus, neskarot valsts noteikumus, kuros nav noteikti noilguma termiņi izmeklēšanai, kriminālvajāšanai un izpildei. **Turklāt šajā direktīvā paredzēts, ka dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību sistēmu var brīvi noteikt noilguma termiņus tādu sodu izpildei, kas uzlikti pēc galīgās notiesāšanas, balstīdamās vai nu uz faktiski noteikto sodu, vai arī uz maksimālo sodu, kas paredzēts par minēto nodarījumu. Tāpēc šajā direktīvā katrai no šīm iespējām ir noteikti piemēroti noilguma termiņi. Parasti noilguma termiņa sākumam vajadzētu būt noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdim. Tomēr, tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi, dalībvalstis savos tiesību aktos var paredzēt, ka noilguma termiņš sākas vēlāk, piemēram, brīdī, kad noziedzīgais nodarījums tika atklāts, ar noteikumu, ka šāds brīdis ir skaidri definēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ja dalībvalstīm saskaņā ar šo direktīvu ir atļauts paredzēt īsākus noilguma termiņus, ar noteikumu, ka attiecīgo laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā, šādas darbības var noteikt saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību sistēmu.**
- (17) Lai apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, ir īpaši svarīgi nodrošināt, ka tiek faktiski konfiscēti nelikumīgi iegūtie līdzekļi, kā arī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā izmantotie rīki, tajā skaitā, piemēram, kuģi, dzinēji un citas kuģu detaļas un transportlīdzekļi. Šajā nolūkā būtu pilnā mērā jāizmanto esošie tiesību instrumenti par noziedzīgi iegūtu līdzekļu un nozieguma rīku iesaldēšanu un konfiskāciju, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva **2024/1260/ES** ⁷.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2024/1260/ES (2024. gada 24. aprīlis) par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju (OV L, 2024/1260, 2.5.2024.).

- (18) Ņemot vērā šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu pārrobežu būtību, nelikumīgo darbību veicēju mobilitāti un pārrobežu izmeklēšanas iespējamību, ir jānosaka noteikumi par dalībvalstu jurisdikcijas noteikšanu, lai varētu iedarbīgi apkarot šādas darbības. Ja neatļauta **šķērsošana tranzītā** vai uzturēšanās pilnībā vai daļēji notiek dalībvalsts teritorijā, būtu jāparedz, ka noteikt jurisdikciju var arī dalībvalsts, kas nav pirmās neatļautās ieceļošanas dalībvalsts. Ņemot vērā šajā direktīvā minēto nodarījumu smagumu un pārrobežu būtību, jurisdikcija jānosaka [...] **attiecībā uz** fiziskām personām, kuras ir attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgie. **Tā paša iemesla dēļ dalībvalstīm ir jānosaka jurisdikcija attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir izdarīti kuģos un gaisakuģos, kuri ir reģistrēti attiecīgajā dalībvalstī vai kuģo vai lido ar tās karogu. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai savu jurisdikciju attiecināt uz nodarījumiem, ko ārpus to teritorijas [...] izdarījuši to [...] teritorijā pastāvīgi dzīvojoši trešo valstu valstspiederīgie [...] un juridiskas personas [...], ja tās ir iedibinātas attiecīgajā dalībvalstī vai pilnībā vai daļēji veic savu darbīgu darbību tās teritorijā. [...] Dalībvalstīm, arī dalībvalstīm, kuras nav pirmās neatļautās ieceļošanas dalībvalsts, vajadzētu būt iespējai noteikt jurisdikciju attiecībā uz šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja nodarījums ir izdarīts ārpus to teritorijas un [...] ja tā mērķis ir panākt, ka attiecīgajā dalībvalstī neatļauti ieceļo vai to [...] šķērso tranzītā trešo valstu valstspiederīgie, pret kuriem ir izdarīts nodarījums.**
- (19) Ja palīdzību sniedz trešās valsts valstspiederīgajam, lai tas varētu sasniegt dalībvalsts teritoriju, attiecīgās dalībvalstis var noteikt savu jurisdikciju arī attiecībā uz mēģinājumiem, pat ja trešās valsts valstspiederīgais tā arī neieceļo to teritorijā. [...]

- (19.a) **Dalībvalstis tiek mudinātas noteikt kriminālatbildību par migrantu kontrabandu neatkarīgi no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietas un apsvērt iespēju noteikt jurisdikciju attiecībā uz migrantu kontrabandu ārpus to teritorijām, pārsniedzot šajā direktīvā paredzētos minimālos noteikumus, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.**
- (20) Ja noziedzīgais nodarījums ietilpst vairāku dalībvalstu jurisdikcijā, attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāsadarbojas, lai noteiktu, kura dalībvalsts ir vislabāk piemērota kriminālvajāšanas veikšanai. Ja attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbības rezultātā vai tiešās apspriedēs saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2009/948/TI ⁸ nolemj apvienot kriminālprocesus, nododot tos vienai dalībvalstij, tad kriminālprocesu nodošanai būtu jāizmanto [...] **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/... (2024. gada 27. novembris) par tiesvedības nodošanu krimināllietās** ⁹. Šajā nolūkā būtu pienācīgi jāņem vērā minētās regulas 5. pantā norādītie attiecīgie kritēriji. Šādu kritēriju prioritāte un svērums būtu jābalsta uz katras konkrētās lietas faktiem un būtību.
- (21) Lai apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, būtu jāizmanto gan krimināltiesiskie, gan preventīvie mehānismi. Šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu prevencijai būtu jāmazina nepieciešamība pēc krimināltiesiskiem pasākumiem un jāveicina noziedzības mazināšanās kopumā. **Prevencija** [...] būtu jāorganizē ar mērķi uzlabot sabiedrības informētību, tajā skaitā paredzot **attiecīgus pasākumus, piemēram**, informācijas kampaņas, pētniecības un izglītības programmas, **ņemot vērā valstu kompetenci un valstu tiesību aktus**. Tās būtu jāīsteno sadarbībā ar citām dalībvalstīm, attiecīgajām Savienības aģentūrām un trešām valstīm.

⁸ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

⁹ Tekstu pieņēma 5. novembrī un parakstīja 27. novembrī. Regula ar numuru *Oficiālajā Vēstnesī*, visticamāk, tiks publicēta 18. decembrī.

- (22) Valstu iestādēm, kuras atklāj un izmeklē šajā direktīvā minētos noziedzīgos nodarījumus, veic kriminālvajāšanu par šādiem nodarījumiem vai iztiesā tos, nodarījumu iedarbīgu novēršanu un sodu piemērošanu apgrūtina nepietiekami resursi un izpildes pilnvaras. Jo īpaši resursu trūkums var liegt iestādēm rīkoties vai ierobežot to izpildes darbības, un iznākumā noziedzīgā nodarījuma izdarītāji netiek saukti pie atbildības vai saņem sodu, kas neatbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumam. Tāpēc būtu jānosaka minimālie kritēriji attiecībā uz resursiem un izpildes pilnvarām.
- (23) Izpildes ķēdes rezultatīva darbība ir atkarīga no vairākām specializētām prasmēm. Ņemot vērā neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanas radīto problēmu sarežģītību un šādu noziedzīgo nodarījumu būtību, to apkarošanai ir nepieciešama vairākdisciplīnu pieeja, padziļinātas juridiskās zināšanas, specializētas tehniskās zināšanas un finansiāls atbalsts, kā arī augsta līmeņa apmācība un specializācija visās attiecīgajās kompetentajās iestādēs. Dalībvalstīm būtu jānodrošina darba pienākumiem atbilstoša apmācība tiem darbiniekiem, kuri atklāj un izmeklē noziedzīgus nodarījumus, kas ir saistīti ar neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, veic kriminālvajāšanu par šādiem nodarījumiem vai iztiesā tos.
- (24) Lai nodrošinātu sekmīgu izpildes panākšanu, dalībvalstīm **kompetentajām iestādēm** būtu jānodrošina, ka šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanai ir pieejami iedarbīgi izmeklēšanas līdzekļi, piemēram, tādi, kas **saskaņā ar** to tiesību aktiem **ir pieejami** organizētās noziedzības vai citu smagu **noziedzīgu nodarījumu** apkarošanai [...]. **Šādi līdzekļi varētu ietvert** [...] sakaru pārtveršanu, slepenu novērošanu, tostarp elektronisko novērošanu, bankas kontu uzraudzību vai citus finanšu izmeklēšanas līdzekļus. **Minētie** [...] līdzekļi būtu **jāizmanto** [...] saskaņā ar samērīguma principu un pilnībā ievērojot Hartu [...]. Saskaņā ar valstu tiesību aktiem šādu izmeklēšanas līdzekļu izmantošanai vajadzētu būt pamatotai ar izmeklējamo noziedzīgo nodarījumu būtību un smagumu. Būtu jāievēro tiesības uz personas datu aizsardzību.

- (25) [...] ¹⁰[...]
- (26) Lai iedarbīgi apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir jāvēc precīzi [...] dati par šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu mērogu un tendencēm [...]. Dalībvalstīm būtu jāvēc un jāziņo Komisijai **vismaz** attiecīgie **pastāvošie** statistikas dati, kas par šādiem nodarījumiem ir **pieejami centrālā līmenī**. Komisijai būtu regulāri jānovērtē un jāpublicē rezultāti, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem datiem. Dalībvalstīm būtu arī regulāri jāvēc un jāizplata **pastāvošie** statistikas dati un informācija par šīs direktīvas piemērošanu, lai varētu uzraudzīt tās īstenošanu. Statistikas datiem un informācijai vajadzētu būt [...] iegūtai, izmantojot kopējus minimālos standartus.
- (27) Tā kā šīs direktīvas mērķi, proti, noteikt minimālos noteikumus, lai novērstu un apkarotu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās Savienībā atbalstīšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

¹⁰ [...]

- (28) Šī direktīva ievēro pamattiesības un principus, kas ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši cilvēka cieņas ievērošanu un aizsardzību, tiesības uz personas neaizskaramību, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegumu, tiesības uz brīvību un drošību, bērnu tiesības, biedrošanās brīvību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principus un *ne bis in idem* principu.
- (29) Šīs direktīvas mērķis ir grozīt un paplašināt Direktīvas 2002/90/EK un Pamatlēmuma 2002/946/TI noteikumus. Tā kā ieviešamie grozījumi ir būtiski, lielākas skaidrības labad Direktīvu 2002/90/EK un Pamatlēmumu 2002/946/TI būtu pilnībā jāaizstāj attiecībā uz dalībvalstīm, kam šī direktīva ir saistoša.
- (30) Šī direktīva neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38/EK ¹¹ un ES un Apvienotās Karalistes Izstāšanās līguma ¹² piemērošanu.
- (31) Īrija piedalās šajā direktīvā saskaņā ar Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību pievienotā Protokola Nr. 19 par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā, 5. panta 1. punktu un saskaņā ar Padomes Lēmuma 2002/192/EK ¹³ 6. panta 2. punktu.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

¹² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (2019/C 384 I/01) (OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/withd/2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/withd/2019(3)/oj)).

¹³ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

- (32) Saskaņā ar 1. un 2. pantu [...] Protokolā **Nr. 22** par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro. Tā kā šī direktīva pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešu mēnešu laikā pēc Padomes lēmuma pieņemšanas par šo direktīvu [...] **izlemj**, vai tā šo direktīvu ieviesīs savos tiesību aktos.
- (33) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ¹⁴ šī direktīva ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomām, kuras ir minētas Padomes Lēmuma 1999/437/EK ¹⁵ 1. panta E [...] punktā.

¹⁴ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

¹⁵ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

- (34) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ¹⁶ šī direktīva ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomām, kuras ir minētas Lēmuma 1999/437/EK 1. panta E[...] punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK ¹⁷ 3. pantu.
- (35) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā ¹⁸ šī direktīva ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomām, kas ir minētas Lēmuma 1999/437/EK ¹⁹ 1. panta E[...] punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES 3. pantu.

¹⁶ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

¹⁷ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

¹⁸ OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

¹⁹ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

- (36) Attiecībā uz Kipru [...] – šī direktīva ir akts, kas pilnveido Šengenas *acquis* vai ir kā citādi saistīts ar to, kā noteikts [...] 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 1. punktā [...],

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva nosaka minimālos noteikumus par noziedzīgu nodarījumu definīciju un sodiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo neatļautas ieceļošanas **kādas dalībvalsts teritorijā**, tās **šķērsošanas** tranzītā un uzturēšanās tajā atbalstīšanu, kā arī par pasākumiem šādu noziedzīgu nodarījumu novēršanai un apkarošanai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “trešās valsts valstspiederīgais” ir jebkura persona, kura nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma par Eiropas Savienības darbību 20. panta 1. punkta nozīmē un kura nav persona, kas izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesībām, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 2. panta 5. punktā;
- 2) “nepavadīts nepilngadīgais” ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš ir jaunāks par 18 gadiem un kurš ierodas dalībvalsts teritorijā bez tāda pieaugušā pavadības, kas ir par viņu atbildīgs vai nu saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai valsts praksi, un kamēr šāda persona par viņu nav uzņēmusies aizgādību; tas attiecas arī uz nepilngadīgo, kas ir palicis bez pavadības pēc ieceļošanas dalībvalsts teritorijā;
- 3) “juridiska persona” ir jebkurš tiesību subjekts, kam ir šāds statuss saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, izņemot valstis vai publisko tiesību juridiskās personas, kuras īsteno valsts varu, un starptautiskas sabiedriskās organizācijas.

3. pants

Noziedzīgi nodarījumi

[...] Dalībvalstis nodrošina, ka apzināti palīdzēt trešās valsts valstspiederīgajam ieceļot kādas dalībvalsts teritorijā, šķērsot to tranzītā vai uzturēties tajā, pārkāpjot attiecīgos Savienības tiesību aktus vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu, tranzītu un uzturēšanos, ir noziedzīgs nodarījums [...] tad, ja persona, kura šādi rīkojas, tieši vai netieši pieprasa, saņem vai pieņem finansiālu vai materiālu labumu vai šāda labuma apsolījumu vai veic attiecīgo rīcību nolūkā saņemt minēto labumu [...].

[...]

4. pants

Noziedzīgi nodarījumi vainu pastiprinošos apstākļos

(svītrots)

5. pants

Kūdīšana, palīdzība, līdzdalība un mēģinājums

Dalībvalstis nodrošina, ka par kūdīšanu uz 3. pantā [...] minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, līdzdalību tajos vai šādu nodarījumu mēģinājumu [...] piemēro sodu kā par noziedzīgu nodarījumu.

6. pants

Sodi fiziskām personām

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piemēro iedarbīgus, samērīgus un atturošus kriminālsodus.
2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 3. [...]pantā[...] minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piemērojamais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz **trim** gadiem.
3. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par [...] **3.** pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piemērojamais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz [...] **astoņiem** gadiem, ja:
 - a) **minētais nodarījums izdarīts noziedzīgas organizācijas ietvaros Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI nozīmē;**
 - b) **minētais nodarījums nopietni apdraudēja to trešo valstu valstspiederīgo dzīvību, pret kuriem tika izdarīts noziedzīgais nodarījums;**
 - c) **minētais nodarījums izdarīts īpaši vardarbīgi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, pret kuriem noziedzīgais nodarījums bija vērsts;**
 - d) **trešo valstu valstspiederīgais, pret kuru tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, bija īpaši neaizsargāts, piemēram, nepavadīts nepilngadīgais.**

Dalībvalstu ziņā ir izlemt, vai šis noteikums attiecas arī uz situācijām, kad trešās valsts valstspiederīgajam apzināti palīdz uzturēties dalībvalsts teritorijā.

4. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par [...] **3. [...]** pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piemērojamais maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz [...] **desmit gadiem, ja minētais nodarījums, nopietni apdraudēdams tā trešās valsts valstspiederīgā dzīvību, pret kuru tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, izraisīja minētās personas nāvi.**
- 5) Papildus kriminālsodiem, ko nosaka saskaņā ar šā panta 1.–4. punktu, dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskām personām, **kuras [...]** ir [...] **izdarījušas [...]** kādu no 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, var piemērot kompetentas iestādes kriminālprocesā vai citā procesā noteiktus **papildu** sodus vai pasākumus, [...] **kas var ietvert turpmāko:**
- a) piemērot naudas sodus;
 - (a) atsaukt atļaujas vai apstiprinājumus tādu darbību īstenošanai, **kuru** rezultātā izdarīts attiecīgais noziedzīgais nodarījums, vai aizliegt veikt (kā tieši, tā izmantojot starpnieku) profesionālo darbību, kuras gaitā tika izdarīts noziedzīgais nodarījums;
 - b) [...]
 - c) aizliegt ieceļot un uzturēties dalībvalstu teritorijā [...];
 - d) izslēgt no piekļuves publiskajam finansējumam, tajā skaitā iepirkuma procedūrām, dotācijām un koncesijām.
 - e) *(pārcelts uz -a punktu)*
- [...]

7. pants

Juridisko personu atbildība

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ko minēto juridisko personu labā, darbojoties individuāli vai kā attiecīgās juridiskās personas struktūras locekle, izdarījusi kāda persona, kura veic attiecīgās juridiskās personas vadības pienākumus, pamatojoties uz:
 - a) tiesībām pārstāvēt juridisko personu;
 - b) tiesībām pieņemt lēmumus attiecīgās juridiskās personas vārdā;
 - c) tiesībām īstenot kontroli juridiskās personas iekšienē.
2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja šā panta 1. punktā minētā persona neīstenoja pietiekamu uzraudzību vai kontroli un tāpēc kāda no personām tās pakļautībā varēja izdarīt kādu no 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem attiecīgās juridiskās personas labā.
3. Juridiskas personas atbildība saskaņā ar **šā panta** 1. un 2. punktu neizslēdz kriminālprocesu pret fiziskām personām, **kas izdara** 3.[...] un 5. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, **kūda uz tiem** vai ir šo noziedzīgo nodarījumu līdzdalībnieki.

8. pants

Sodi [...] juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiska persona, kuru sauc pie atbildības, ievērojot 7. panta **1. vai 2. punktu**, [...] **ir sodāma ar iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem kriminālprocesā vai citā procesā noteiktiem sodiem [...] vai pasākumiem.**
2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka **sodi [...]** vai pasākumi juridiskām personām, ko, ievērojot 7. panta **1. vai 2. punktu**, **sauc pie atbildības** par 3. [...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, **ietver kriminālprocesā vai citā procesā noteiktus naudas sodus un var ietvert citus kriminālprocesā vai citā procesā noteikt sodus vai [...] pasākumus, piemēram [...]:**
 - a) [...]
 - b) atņemt tiesības saņemt valsts atbalstu [...] **vai** palīdzību [...];
 - c) [...] aizliegt piekļūt publiskajam finansējumam, tostarp iepirkuma procedūrām, dotācijām, [...] koncesijām **un licencēm**;
 - d) uz noteiktu laiku vai pavisam aizliegt veikt **uzņēmēj**[...]darbību;
 - e) pakļaut tiesas uzraudzībai;
 - f) likvidēt ar tiesas lēmumu;
 - g) [...] slēgt iedibinājumus [...], kas izmantoti noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā [...];

- h) atsaukt atļaujas vai apstiprinājumus tādu darbību īstenošanai, [...] **kuru rezultātā** [...] tika izdarīts **attiecīgais** noziedzīgais nodarījums;

[...]

3. **Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vismaz attiecībā uz juridiskām personām, ko sauc pie atbildības, ievērojot 7. panta 1. punktu, noziedzīgie nodarījumi, uz kuriem attiecas 3. pants, 6. panta 3. punkts un 6. panta 4. punkts, ir sodāmi ar kriminālprocesā vai citā procesā noteiktu naudas sodu, kura [...] apmērs ir samērīgs ar attiecīgās juridiskās personas rīcības [...] smagumu un individuālajiem, finansiālajiem un citiem apstākļiem. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šādu naudas sodu maksimālais līmenis ir vismaz:**

- a) **noziedzīgajiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas [...] 3. pants[...]**
- i) **3 %** no juridiskās personas kopējā apgrozījuma pasaulē vai nu finanšu gadā pirms **tā finanšu gada**, [...] kurā tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, vai finanšu gadā pirms **tā finanšu gada**, kurā pieņēma [...] lēmumu **par naudas soda uzlikšanu**; [...] **vai**
- ii) **summa, kas atbilst 24 000 000 EUR;**
- b) **noziedzīgajiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas [...] 6. panta 3. punkts un 6. panta 4. punkts[...]:**
- i) **5 %** no juridiskās personas kopējā apgrozījuma pasaulē vai nu finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, vai finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā pieņēma [...] lēmumu **par naudas soda uzlikšanu**; [...] **vai**
- ii) **summa, kas atbilst 40 000 000 EUR;**

[...]

4. [...] Dalībvalstis var **paredzēt** [...] noteikumus [...] **tiem** gadījumiem, kad naudas soda apmēru nav iespējams noteikt, balstoties uz juridiskās personas kopējo apgrozījumu pasaulē vai nu finanšu gadā pirms tā gada, [...] kurā [...] nodarījums tika izdarīts, vai finanšu gadā pirms **tā finanšu gada**, kurā pieņēma [...] lēmumu **par naudas soda uzlikšanu**.
5. **Ja obligāti jānodrošina konsekvence valsts sodu sistēmā, kura attiecas uz juridiskām personām, tad maksimālais naudas soda līmenis juridiskām personām, ko, ievērojot 7. panta 1. punktu, sauc pie atbildības par noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas 3. pants, 6. panta 3. punkts un 6. panta 4. punkts, var atšķirties no tā, kas noteikts 8. panta 3. punktā, ar noteikumu, ka rezultātā sodu līmenis atbilst tam, kas valsts tiesību aktos paredzēts par juridisku personu izdarītiem salīdzināma smaguma noziedzīgiem nodarījumiem, un ka sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.**

Neskarot 8. panta 2. punktu, šādas sodu sistēmas ietver arī iespēju:

- a) noteikt naudas sodus, kas ņem vērā juridiskās personas strukturālos un organizatoriskos trūkumus vai nepilnības, kuri ļāva notikt nodarījumiem,
- b) iesniegt kompensācijas prasības un
- c) noteikt konfiskāciju.

9. pants

Atbildību pastiprinoši apstākļi

Ciktāl turpmāk minētie apstākļi nav daļa no 3. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu sastāva elementiem, dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz 3. [...]un 5. pantā minētajiem attiecīgajiem noziedzīgajiem nodarījumiem par atbildību pastiprinošiem apstākļiem **saskaņā ar valsts tiesību aktiem [...]** var uzskatīt **vienu vai vairākus** šādus apstākļus:

- a) noziedzīgo nodarījumu izdarīja amatpersona, pildot savus pienākumus;
- b) [...]
- c) noziedzīga nodarījuma izdarītājs iepriekš ir bijis [...] **ar galīgu spriedumu** notiesāts [...] par tāda paša veida noziedzīgiem nodarījumiem [...] **kā tie, kas minēti 3.[...] vai 5. pantā**;
- d) noziedzīgā nodarījuma gaitā vai rezultātā to trešās valsts valstspiederīgo, pret kuru tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, pakļāva [...] instrumentalizācijai;
- e) trešo valstu valstspiederīgajiem, pret kuriem tika izdarīts noziedzīgais nodarījums, atņēma personu apliecinošos vai ceļojuma dokumentus;
- f) [...]
- g) **noziedzīgais nodarījums tika izdarīts, pret trešās valsts valstspiederīgo, pret kuru noziedzīgais nodarījums bija vērsts, izturoties nežēlīgi, necilvēcīgi vai pazemojoši.**

10. pants

Atbildību mīkstinoši apstākļi

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz **attiecīgajiem** 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem par atbildību mīkstinošu apstākli [...] **saskaņā ar valsts tiesību aktiem var uzskatīt [...] vienu vai vairākus šādus apstākļus:**

- a) **noziedzīga nodarījuma izdarītājs sniedz kompetentajām iestādēm informāciju, kas tām palīdz** identificēt vai saukt pie atbildības pārējos noziedzīgā nodarījuma izdarītājus; [...]
- b) **noziedzīga nodarījuma izdarītājs sniedz kompetentajām iestādēm informāciju, kas tām palīdz** atrast pierādījumus.

11. pants

[...] Noilguma termiņi

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, [...] **lai dotu** iespēju izmeklēt 3.[...] un 5. pantā minētus noziedzīgus nodarījumus, veikt par tiem kriminālvajāšanu, tiesvedību un [...] tos **iztiesāt** pietiekami ilgu laiku pēc minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas, lai pret tiem varētu vērsties iedarbīgi.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai paredzētu noilguma termiņu, kas dod iespēju izpildīt sodus, kuri uzlikti pēc galīgās notiesāšanas par 3. pantā minētiem noziedzīgiem nodarījumiem pietiekami ilgu laiku pēc minētās galīgās notiesāšanas.

[...]

2. Šā panta 1. punkta pirmajā daļā minētais noilguma termiņš[...] ir šāds:
- a) noziedzīgam nodarījumam, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz trim gadiem: vismaz trīs gadi pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas;
 - b) noziedzīgam nodarījumam, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz astoņiem gadiem: vismaz astoņi gadi pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas;
 - c) noziedzīgam nodarījumam, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz 10 gadiem: vismaz 10 gadi pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas.

[...]

3. Šā panta 1. punkta otrajā daļā minētais noilguma termiņš ir šāds:

- a) vismaz trīs gadi pēc galīgā notiesājošā sprieduma dienas šādos gadījumos:**
 - i) brīvības atņemšanas sods uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu; vai arī**
 - ii) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz trim gadiem; un**
- b) i) vismaz pieci gadi pēc galīgā notiesājošā sprieduma dienas gadījumā, ja sods ir brīvības atņemšana uz laiku, kas ilgāks par vienu gadu; vai arī**
- ii) vismaz astoņi gadi pēc galīgā notiesājošā sprieduma dienas gadījumā, ja sods ir brīvības atņemšana par noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz astoņiem gadiem; un**

c) vismaz 10 gadi pēc galīgā notiesājošā sprieduma dienas šādos gadījumos:

- i) **brīvības atņemšanas sods uz laiku, kas ilgāks par pieciem gadiem; vai arī**
- ii) **brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir uz vismaz 10 gadiem.**

4. Atkāpjoties no šā panta 2. punkta b)–c) apakšpunkta, 3. punkta b) apakšpunkta ii) punkta un 3. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis var noteikt īsāku noilguma termiņu, **bet ne īsāku par pieciem gadiem**, ar noteikumu, ka konkrētu darbību gadījumā attiecīgo laikposmu var pārtraukt vai apturēt. [...]

12. pants

Jurisdikcija

1. Katra dalībvalsts **veic nepieciešamos pasākumus, lai** noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz 3. [...]un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja:
- a) **noziedzīgais nodarījums** pilnībā vai daļēji izdarīts tās teritorijā;
 - b) **noziedzīga nodarījuma izdarītājs** ir [...] tās valstspiederīgais [...]

[...]

[...] **c) noziedzīgais nodarījums** [...] izdarīts uz kuģa [...] vai gaisa kuģī, kas reģistrēts attiecīgajā dalībvalstī [...] vai kuģo vai lido ar tās karogu;

[...]

2. Dalībvalsts informē Komisiju, ja tā nolemj paplašināt savu jurisdikciju, lai aptvertu vienu vai vairākus 3. un 5. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, kas veikti ārpus tās teritorijas, ja:

a) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā;

b) noziedzīgais nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas

i) iedibināta tās teritorijā;

ii) attiecībā uz darījumdarbību, ko pilnībā vai daļēji veic [...] tās teritorijā;

c) rīcība, kas ir vērsta uz tādu trešo valstu valstspiederīgo neatļautu ieceļošanu vai tranzītu minētās dalībvalsts teritorijā, pret kuriem tika izdarīts noziedzīgais nodarījums.

3) [...]

4. [...] Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā un tad, ja dalībvalsts ir nolēmusi savu jurisdikciju paplašināt saskaņā ar 2. punktu, katra dalībvalsts, [...] lai nodrošinātu kriminālvajāšanu par 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri ir izdarīti ārpus dalībvalsts teritorijas, [...] veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās jurisdikcijas īstenošana nav [...] pakļauta [...] nosacījumam, [...] ka kriminālvajāšanu var sākt, tikai pamatojoties uz oficiālu tās valsts paziņojumu, kurā noziedzīgais nodarījums ir izdarīts.

[...]

5. [...] Ja 3.[...] un 5. pantā minēts noziedzīgais nodarījums ietilpst vairāk nekā vienas dalībvalsts jurisdikcijā, **minētās** [...] dalībvalstis sadarbojas, lai noteiktu, kurai dalībvalstij jāveic kriminālprocess. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Pamatlēmuma 2009/948/TI ²⁰ 12. panta 2. punktu lietu nodod *Eurojust*.

13. pants

Preventīvie pasākumi

1. Dalībvalstis veic piemērotus **pasākumus** [...], piemēram, kampaņas informētības un izpratnes uzlabošanai un pētniecības un izglītības programmas, **attiecīgā gadījumā īpašu uzmanību pievēršot tiešsaistes dimensijai un ņemot vērā valstu kompetenci un valstu tiesību aktus**, ar mērķi uzlabot sabiedrības informētību un mazināt 3.[...] un 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu skaitu.

²⁰ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.).

2. Attiecīgos gadījumos dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai īstenotu šā panta 1. punktā minētos pasākumus sadarbībā ar citām dalībvalstīm, attiecīgajām Savienības aģentūrām, [...] trešām valstīm **un attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētajām personām, piemēram, privāto sektoru.**

14. pants

Resursi

Dalībvalstis nodrošina, ka valsts iestādēm, **kuras** [...] atklāj [...], izmeklē [...] 3.[...] un 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumus, veic kriminālvajāšanu par šādiem nodarījumiem [...] un tos iztiesā [...], ir pietiekams skaits kvalificētu darbinieku un pietiekami finansiālie, tehniskie un tehnoloģiskie resursi, [...] lai rezultatīvi pildītu savus uzdevumus, kas ir saistīti ar šīs direktīvas īstenošanu.

15. pants

Apmācība

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiesībsardzības iestāžu locekļiem [...] un iestāžu personālam, **tostarp tiesu iestāžu personālam, palīdzības un atbalsta dienestiem, robežsargiem**, kuru uzdevums ir īstenot kriminālizmeklēšanu un kriminālprocesu attiecībā uz 3.[...] un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ir pietiekami resursi savu darbinieku **regulārai un specializētai** apmācībai [...] un ka darbinieki saņem šādu apmācību.
2. Neskarot tiesu iestāžu neatkarību **un atšķirības tiesu iestāžu organizācijā Savienībā**, dalībvalstis **veicina gan vispārēju, gan specializētu apmācību tiesnešiem un prokuroriem**, [...] kas iesaistīti kriminālprocesā un izmeklēšanās, attiecībā uz šīs direktīvas mērķiem.

16. pants

Izmeklēšanas līdzekļi

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 3.[...] un 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanai un kriminālvajāšanai ir pieejami iedarbīgi un samērīgi izmeklēšanas līdzekļi. Attiecīgā gadījumā **minētie** [...] līdzekļi ietver īpašus izmeklēšanas līdzekļus, piemēram, tādus, ko [...] izmanto organizētās noziedzības vai citu smagu noziegumu [...] **apkarošanā**.

17. pants

Datu vākšana un statistika

1. Dalībvalstis [...] **nodrošina, ka ir ieviesta sistēma, ar ko reģistrē, ģenerē un sniedz anonimizētus** statistikas datus [...] **par** 3.[...] un 5. pantā minētā noziedzīgo nodarījumu veidu, lai uzraudzītu savu sistēmu iedarbīgumu šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu apkarošanā.
2. Šā panta 1. punktā minētajos statistikas datus ietver [...] vismaz šādus jau pastāvošus datus, **kas centrālajā līmenī pieejami par:**
 - a) **reģistrētajiem** trešo valstu valstspiederīgiem, pret kuriem ir izdarīts noziedzīgais nodarījums, norādot trešo valstu valstspiederīgo skaitu sadalījumā pēc pilsonības, dzimuma un vecuma (bērns/pieaugušais) **saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi;**
 - b) [...]

- c) fiziskajām personām, pret kurām veic kriminālvajāšanu [...] par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, norādot šādu fizisko personu skaitu [...];
- d) juridiskām personām, pret kurām veic kriminālvajāšanu [...] par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, norādot šādu juridisko personu skaitu [...];
- e) **lēmumu par kriminālvajāšanu** [...] (**lēmumu** kriminālvajāšanu sākt vai nesākt)[...] skaitu;
- f) galīgo **tiesas spriedumu** skaitu [...] (**t.i.**, notiesājošs, attaisnojošs spriedums, [...]);
- g) fiziskajām personām, kuras ir notiesātas [...] par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, norādot šādu fizisko personu skaitu [...];
- h) fiziskām personām, kurām ir piemērots sods, norādot šādu fizisko personu skaitu sadalījumā pēc soda veida un līmeņa (brīvības atņemšana, naudas sodi, citi sodi), dzimuma un pilsonības;
- i) juridiskām personām, kuras ir notiesātas [...] par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, norādot šādu juridisko personu skaitu [...];
- j) juridiskām personām, kurām **pēc notiesāšanas** ir piemērots sods, norādot šādu juridisko personu skaitu sadalījumā pēc [...] soda veida (naudas sodi, citi sodi);
- k) [...]

3. **Ik gadus dalībvalstis [...] standarta, viegli pieklūstamā un salīdzināmā formātā Komisijai nosūta 2. punktā minētos statistikas datus par iepriekšējo gadu. Ik gadus dalībvalstis cenšas šos datus nosūtīt līdz 30. septembrim, un nosūta tos, vēlākais, līdz 31. decembrim.**
[...]

18. pants

[...]

Atsauces uz Direktīvu 2002/90/EK un Pamatlēmumu 2002/946/TI

Atsauces uz Direktīvu 2002/90/EK un Pamatlēmumu 2002/946/TI uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

[...]

19. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības [...] līdz ... *[...] divi gadi no [...] šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas]*. Dalībvalstis par to [...] **tūlīt informē** [...] Komisiju.
2. Kad dalībvalstis pieņem minētos **noteikumus** [...], tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis **nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce** [...].
3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos **noteikumus** [...], ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.
